

**ΤΖΕΦΡΥ
ΕΥΓΕΝΙΑΔΗΣ**

**ΑΥΤΟΧΕΙΡΕΣ
ΠΑΡΘΕΝΟΙ**

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ANNA ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΤΖΕΦΡΥ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ

Αυτόχειρες παρθένοι

μυθιστόρημα

Μετάφραση

ANNA ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 480

Γζέφου Ευγενίδης, *Αυτόχειρες παρθένοι*

Τίτλος πρωτοτύπου: *The Virgin Suicides*

Μετάφραση: Άννα Παπασταύρου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διορθώσεις: Αρετή Μπουκάλα

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Φωτογραφία εξωφύλλου: Moment/Getty Images/Ideal Image

Copyright© Jeffrey Eugenides, 1993

All rights reserved including the rights of reproduction in whole or in part in any form

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), 2018

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Farrar, Straus and Giroux, Νέα Υόρκη, 1993

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις εκδόσεις Libro, Αθήνα, 1995

Νέα έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Μάιος 2020

Κ.Ε.Τ. Γ437 Κ.Ε.Π. 149/20 ISBN 978-960-16-8524-3

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄ ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Για τον Γκας και τη Γουάντα

ΕΝΑ

ΤΟ ΠΡΩΙ που η τελευταία κόρη των Λίσμπον πήρε σειρά στις αυτοκτονίες –αυτή τη φορά ήταν η Μέρι, με υπνωτικά χάπια, όπως και η Τερέζ–, οι δύο διασώστες κατέφθασαν στο σπίτι γνωρίζοντας ακριβώς πού βρισκόταν το συρτάρι με τα μαχαίρια, ο φούρνος του γκαζιού και το δοκάρι στο υπόγειο, απ' όπου ήταν δυνατό να δέσει κανείς ένα σκοινί. Βγήκαν από το ασθενοφόρο, κινούμενοι ως συνήθως, κατά τη γνώμη μας υπερβολικά αργά, και ο ένας, ο χοντρός, είπε ψιθυριστά: «Εδώ δεν είναι τηλεόραση, παιδιάδες, εδώ είναι πόσο γρήγορα μπορούμε να κάνουμε». Κουβαλούσε τη βαριά μονάδα οξυγόνου και ηλεκτρικής ανάταξης της καρδιάς ανάμεσα από τους θάμνους που είχαν ψηλώσει τερατωδώς, και πάνω από το θεριεμένο γρασίδι, πειθαρχημένο και αφεγάδιαστο δεκατρείς μήνες πριν, όταν άρχισε το κακό.

Η Σεσίλια, η μικρότερη, μόλις δεκατριών, είχε ξεκινήσει πρώτη, κόβοντας τις φλέβες των καρπών της, σαν τους Στωικούς, ενώ έκανε το μπάνιο της, κι όταν τη βρήκαν, να επιπλέει μέσα στη ροζ πισίνα της, με μάτια κίτρινα ανθρώπου δαιμονισμένου και το μικρό της σώμα να αναδίδει μυρω-

διά ώριμης γυναίκας, οι διασώστες τόσο τρόμαξαν με την ηρεμία της, που έμειναν αποσβολωμένοι. Τότε όμως χύμηξε μέσα η κυρία Λίσμπον, ουρλιάζοντας, και το δωμάτιο ανέκτησε την πραγματική του όψη: το αίμα στο χαλάκι του μπάνιου· το ξυράφι του κυρίου Λίσμπον, βυθισμένο στη λεκάνη της τουαλέτας, να κόβει το νερό. Οι διασώστες έβγαλαν τη Σεσίλια από το χλιαρό νερό, επειδή αυτό επιτάχυνε την αιμορραγία, και της έβαλαν έναν αιμοστατικό επίδεσμο σε κάθε μπράτσο. Τα βρεγμένα μαλλιά της κρέμονταν στην πλάτη της και ήδη τα άκρα της είχαν μελανιάσει. Δεν είπε λέξη, όταν όμως της άνοιξαν τα χέρια, βρήκαν την πλαστικοποιημένη εικονίτσα της Παναγίας που κρατούσε στο άγουρο στήθος της.

Αυτό συνέβη τον Ιούνιο, εποχή της μύγας των φαριών, όπου κάθε χρόνο η πόλη μας μαυρίζει από τα σμήνη αυτών των εφήμερων ζωυφίων. Καθώς υψώνονται σύννεφο από τα φύκια της μολυσμένης λίμνης, σκοτεινιάζουν τα παράθυρα, γίνονται στρώμα πάνω στα αυτοκίνητα και τα φανάρια των δρόμων, σοβατίζουν τις αποβάθρες του δήμου και στολίζουν τα ξάρτια των καϊκιών σαν γιρλάντες· πάντα η ίδια, πανταχού παρούσα, αιωρούμενη βρομιά. Η κυρία Σιρ, που ζει στο τέρμα του δρόμου, μας είπε πως είδε τη Σεσίλια μία μέρα πριν αποπειραθεί ν' αυτοκτονήσει. Στεκόταν στη στροφή, με το παμπάλαιο νυφικό που φορούσε πάντα, με το φαλιδισμένο στρίφωμα, κοιτάζοντας ένα Φορντ Θάντερμπερντ σκεπασμένο από μυγάκια. «Καλύτερα να πάρεις μια σκούπα, γλυκιά μου» τη συμβούλεψε η κυρία Σιρ. Αλλά η Σεσίλια την κάρφωσε με το υπνωτιστικό της βλέμμα. «Είναι ψόφια» είπε. «Ζουν μόλις είκοσι τέσσερις ώρες. Εκ-

κολάπτονται, αναπαράγονται κι έπειτα ψοφάνε. Δεν προλαβαίνουν ούτε να φάνε καλά καλά». Και με τα λόγια αυτά έχωσε το χέρι της μες στο αφράτο στρώμα των ζουζουινών και χάραξε τα αρχικά της: Σ. Α.

Προσπαθήσαμε να ταξινομήσουμε τις φωτογραφίες με χρονολογική σειρά, παρότι με το πέρασμα τόσων χρόνων, αυτό είχε γίνει δύσκολο. Λίγες είναι θαμπές, αλλά παρ' όλα αυτά αποκαλυπτικές. Το πειστήριο αρ. 1 δείχνει το σπίτι των Λίσμπον λίγο πριν από την απόπειρα αυτοκτονίας της Σεσίλια. Τη φωτογραφία την είχε τραβήξει μια μεσίτρια, η δεσποινίς Κάρμινια Ντ' Άντζελο, την οποία είχε προσλάβει ο κύριος Λίσμπον για να πουλήσει το σπίτι, που ήταν πια πολύ μικρό για την πολυπληθή οικογένειά του. Όπως δείχνει το στιγμιότυπο, η στέγη με τις πλάκες δεν είχε αρχίσει ακόμα να ξεχαρβαλώνεται, η βεράντα ήταν ακόμα ορατή πάνω από τους θάμνους και τα παράθυρα δεν τα συγκατατούσαν ακόμα κολλητικές ταινίες. Ένα άνετο προαστιακό σπίτι. Στο επάνω δεξιά παράθυρο του δεύτερου ορόφου διακρίνεται μια θαμπή μορφή, που η κυρία Λίσμπον αναγνώρισε ως τη Μέρι Λίσμπον. «Κάποτε συνήθιζε να κρεπάρει τα μαλλιά της, γιατί πίστευε πως ήταν αραιά» είπε χρόνια αργότερα, αναπολώντας πώς ήταν η κόρη της στο σύντομο χρονικό διάστημα που έμεινε στη γη. Στη φωτογραφία η Μέρι απαθανάτιστηκε να στεγνώνει τα μαλλιά της με το πιστολάκι. Το κεφάλι της φαίνεται σαν να 'χει πάρει φωτιά, όμως αυτό δεν είναι παρά ένα παιχνίδι του φωτός. Ήταν 13 Ιουνίου, έξω είχε 28 βαθμούς Κελσίου, κι έναν ηλιόλουστο ουρανό.

Όταν οι διασώστες ικανοποιήθηκαν που είχαν ελαττώσει την αιμορραγία σε λίγες στάλες, τοποθέτησαν τη Σεσίλια σ' ένα φορείο και τη μετέφεραν στο ασθενοφόρο, στο δρομάκι έξω από το σπίτι. Ήταν σαν μικροσκοπική Κλεοπάτρα πάνω σε φορητό αυτοκρατορικό ανάκλιτρο. Είδαμε τον ψηλόλιγνο διασώστη με το μουστάκι αλά Γουάιατ Ερπ να βγαίνει πρώτος έξω –αυτόν που έμελλε ν' αποκαλούμε «Σερίφη», όταν τον γνωρίσαμε καλύτερα μέσα από αυτές τις οικογενειακές τραγωδίες– κι έπειτα εμφανίστηκε ο χοντρός, κρατώντας το πίσω μέρος του φορείου και πατώντας προσεκτικά στο γρασίδι, κοιτάζοντας τα μαύρα παπούτσια του, της υπηρεσίας, σαν να είχε τον νου του για ακαθαρσίες σκύλου, αν και αργότερα, όταν εξοικειωθήκαμε καλύτερα με τα μηχανήματα, καταλάβαμε ότι τσέκαρε το πιεσόμετρο. Ίδροκοπώντας και ξεφυσώντας, προχώρησαν προς το ασθενοφόρο. Ο χοντρός σκόνταψε σ' ένα ξεχασμένο τέρμα του κροκέ. Για να το εκδικηθεί, το κλότσησε· το τέρμα πετάχτηκε, σβαρνώντας μαζί κι έναν σβόλο χώμα, κι έπεσε με κρότο στο δρομάκι. Στο μεταξύ, η κυρία Λίσμπον όρμησε στη βεράντα, σέρνοντας τη φανελένια νυχτικιά της Σεσίλια, κι άφησε έναν παρατεταμένο λυγμό που έκανε τον χρόνο να σταματήσει. Κάτω από τα μαδημένα δέντρα και πάνω από το λαμπρό, υπερεκτεθειμένο στο φως γρασίδι, εκείνες οι τέσσερις φιγούρες έγιναν το φόντο ενός πίνακα: οι δύο σκλάβοι που πρόσφεραν το θύμα στον βωμό (σηκώνοντας το φορείο για να το βάλουν στο ασθενοφόρο), η ιέρεια που κράδαινε τον πυρσό και η ναρκωμένη παρθένα που ανακαθόταν στηριγμένη στους αγκώνες της, μ' ένα απόκοσμο χαμόγελο στα ωχρά της χείλη.

Η κυρία Λίσμπον είχε καθίσει στο πίσω μέρος του ασθενοφόρου, όμως ο κύριος Λίσμπον ακολουθούσε με το στέισον βγάκον, τηρώντας το όριο ταχύτητας. Δύο από τις κόρες των Λίσμπον έλειπαν από το σπίτι, η Τερέζ ήταν στο Πίτσμπουργκ σ' ένα επιστημονικό συνέδριο, και η Μπόννι σε μουσική κατασκήνωση, όπου προσπαθούσε να μάθει φλάουτο, αφού εγκατέλειψε το πιάνο (τα χέρια της παραήταν μικρά), το βιολί (την πονούσε το πιγούνι της), την κιθάρα (μάτωναν τα ακροδάχτυλά της) και την τρομπέτα (πρηζόταν το πάνω χέλι της). Η Μέρι και η Λουξ, ακούγοντας τη σειρήνα, είχαν τρέξει στο σπίτι από τα μαθήματα φωνητικής που έκαναν με τον κύριο Τζέσσαπ, στην απέναντι πλευρά του δρόμου. Χυμώντας μέσα σ' εκείνο το γεμάτο κόσμο μπάνιο, έδειξαν την ίδια ταραχή με των γονιών τους στη θέα της Σεσίλια με τα πιτσιλισμένα αντιβράχια και την παγανιστική γύμνια. Έξω, αγκαλιάστηκαν σε μια κηλίδα από θεριεμένο γρασίδι, το οποίο ο Μπουτς, ο μπρατσωμένος νεαρός που το έκοβε τα Σάββατα, είχε παραλείψει να κόψει. Στην απέναντι πλευρά του δρόμου, άντρες της Υπηρεσίας Πάρκων είχαν έρθει μ' ένα φορτηγό και φρόντιζαν λάμποσες από τις ετοιμοθάνατες φτελιές μας. Η σειρήνα του ασθενοφόρου ούρλιαζε καθώς αυτό απομακρύνονταν και ο γεωπόνος με τους άντρες του μάζεψαν τις αντλίες τους με τα εντομοκτόνα για να χαζέψουν το ασθενοφόρο. Όταν αυτό χάθηκε, ξανάρχισαν να ψεκάζουν. Η επιβλητική φτελιά, ορατή επίσης σε πρώτο πλάνο στο πειστήριο αρ. 1, υπέκυψε έκτοτε στον ασκομύκητα που είχε εξαπλωθεί παντού από τα σκαθάρια της ολλανδικής ασθένειας της φτελιάς, και κόπηκε απ' τη ρίζα.

Οι διασώστες πήραν τη Σεσίλια στο νοσοκομείο Μπον Σεκούρ, στη διασταύρωση των Κέρτσεβαλ και Μώμι. Στη μονάδα εντατικής θεραπείας η Σεσίλια παρακολούθουσε την απόπειρα να της σώσουν τη ζωή με απόκοσμη αδιαφορία. Τα μάτια της, κίτρινα, δεν ανοιγόκλειναν, και η ίδια δε σάλεψε καν, όταν της έχωσαν μια βελόνα στο μπράτσο. Ο δόκτωρ Άρμονσον της έραψε τα τραύματα στους καρπούς. Μετά από πέντε λεπτά μετάγγιση, ανακοίνωσε ότι είχε διαφύγει τον κίνδυνο. Χαϊδεύοντάς την κάτω από το πιγούνι, της είπε: «Τι δουλειά έχεις εδώ, γλυκιά μου; Δεν έχεις καν την ηλικία για να ξέρεις πόσο χάλια είναι η ζωή».

Και τότε η Σεσίλια είπε προφορικά αυτό που έμελλε να είναι το μόνο σημείωμα αυτοκτονίας της, και μάλιστα άχρηστο, μιας και επρόκειτο να ζήσει: «Προφανώς, γιατρέ» είπε, «δεν υπήρξε ποτέ δεκατριάχρονο κορίτσι».

Οι κόρες των Λίσμπον ήταν δεκατριών (η Σεσίλια), δεκατεσσάρων (η Λουξ), δεκαπέντε (η Μπόννι), δεκάξι (η Μέρυ) και δεκαεφτά (η Τερέζ). Ήταν κοντές, με στρογγυλό ποπό μέσα σε τζιν παντελόνια, και στρογγυλεμένα μάγουλα που και αυτά θύμιζαν τα αφράτα τους οπίσθια. Όποτε ρίχναμε καμιά ματιά, μας φαινόταν πως τα πρόσωπά τους μας αποκαλύπτονταν με τρόπο άπρεπο, λες κι ήμασταν συνηθισμένοι να βλέπουμε γυναίκες με βέλο. Κανείς δεν μπορούσε να καταλάβει πώς ο κύριος και η κυρία Λίσμπον είχαν γεννήσει τόσο ωραία παιδιά. Ο κύριος Λίσμπον δίδασκε μαθηματικά στο γυμνάσιο. Ήταν λεπτός, με νεανικό παρουσιαστικό, ξαφνιασμένος κι ο ίδιος από το γκριζάρισμα των μαλλιών του. Είχε φιλή φωνή, κι όταν ο Τζο Λάρσον μας

είπε πως είχε κλάψει αργότερα, ενώ μετέφεραν τρεχάτοι τη Λουξ στο νοσοκομείο, στη δική της απόπειρα αυτοκτονίας, μπορέσαμε εύκολα να φανταστούμε τον ήχο του κοριτσίστικου θρήνου του.

Όποτε βλέπαμε την κυρία Λίσμπον, μάταια αναζητούσαμε κάποιο σημάδι της ομορφιάς που κάποτε πρέπει να διέθετε. Όμως τα πλαδαρά μπράτσα, τα απαίσια κομμένα μαλλιά σαν συρματάκι της κουζίνας και τα γυαλιά βιβλιοθηκάριου μας τα χαλούσαν κάθε φορά. Τη βλέπαμε σπάνια, το πρωί, ντυμένη και ποδεμένη, παρότι ο ήλιος δεν είχε βγει ακόμα, να βγαίνει έξω ν' αρπάξει τα δροσερά κουτιά με το γάλα, ή τις Κυριακές, όταν η οικογένεια επιβιβάζοταν στο στέισον βάγκον τους με τα εξωτερικά ξύλινα πάνελ και πήγαινε στην καθολική εκκλησία του Αγίου Παύλου στη Λίμνη. Εκείνα τα πρωινά η κυρία Λίσμπον υιοθετούσε μια βασιλική ψυχρότητα. Σφίγγοντας την καλή της τσάντα, επιθεωρούσε όλες τις θυγατέρες της ψάχνοντας για ίχνη μακιγιάζ, προτού τους επιτρέψει να μπουν στο αυτοκίνητο, και συχνά συνέβαινε να στείλει τη Λουξ πίσω στο σπίτι για να φορέσει ένα μπλουζάκι λιγότερο αποκαλυπτικό. Κανείς από μας δεν πήγαινε στην εκκλησία, οπότε είχαμε άφθονο χρόνο να τους παρατηρήσουμε, τους δύο γονείς άχρωμους, εντελώς ξεπλυμένους, σαν αρνητικά φωτογραφίας, και πιο πίσω τις πέντε εκθαμβωτικές θυγατέρες, με τα φορέματά τους, ραμμένα στο σπίτι, όλο δαντέλες και βολάν, εκρηκτικές μες στην καρπερή τους σάρκα.